

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.230.2025
Warszawa, 23 lipca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 10119 skierowaną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Sławomira Mentzena *w sprawie wymogów prawnych wobec audytorów fundacji rodzinnych.*

Wskazany w interpelacji art. 78 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326 ze zm.; w dalszej treści: ustawa) określa wymagania wobec osób dokonujących audytu w fundacji rodzinnej i stanowi, że audytu może dokonywać osoba, która w okresie nim objętym i w jego trakcie:

- 1) jest niezależna od danej fundacji rodzinnej,
- 2) nie brała i nie bierze udziału w procesie podejmowania decyzji przez fundację rodzinną,
- 3) nie świadczyła i nie świadczy czynności rewizji finansowej lub doradztwa na rzecz fundacji rodzinnej.

Zdaniem Pana Posła wymagania wobec osób dokonujących audytu określone w ustawie są nieostre w związku z czym trudno jest je jednoznacznie zinterpretować. Z tego powodu Pan Poseł zwrócił się z prośbą o przedstawienie szczegółowej interpretacji (wykładni) zapisów ww. ustawy.

W związku z powyższym wyjaśniam, że interpelacja poselska nie może zmierzać do uzyskania interpretacji prawa lub porady prawnej. Tymczasem pytania zawarte

w interpelacji zmierzają do uzyskania od Ministra Sprawiedliwości wykładni trzech kryteriów niezależności, które powinna spełniać osoba dokonująca audytu w fundacji rodzinnej (art. 78 ustawy) w kontekście brzmienia art. 74 ustawy, regulującego pełnomocnictwo do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów i wykonywania prawa głosu, w powiązaniu z regulacjami dotyczącymi regulowanych zawodów tj. radcy prawnego oraz doradcy podatkowego. Pytania te mają zatem na celu uzyskanie odpowiedzi, jak należy rozumieć niezależność osób dokonujących audytu, aby uniknąć konfliktu interesów pomiędzy audytorem a organami i członkami organów fundacji rodzinnej.

Stosownie do § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sprawiedliwości (Dz. U. z 2023 r. poz. 2723), Minister Sprawiedliwości kieruje działem administracji rządowej – sprawiedliwość. Dział ten zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512 ze zm., w dalszej treści: u.d.a.rz.), obejmuje sprawy: sądownictwa, prokuratury, notariatu, advokatury i radców prawnych, w zakresie wynikającym z przepisów odrębnych, wykonywania kar oraz środków wychowawczych i środka poprawczego orzeczonego przez sądy oraz sprawy pomocy postpenitencjarnej, tłumaczy przysięgłych oraz nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945).

Ponadto w myśl art. 24 ust. 2 i 3 u.d.a.rz. minister właściwy do spraw sprawiedliwości zapewnia przygotowywanie projektów kodyfikacji prawa cywilnego, w tym rodzinnego, oraz prawa karnego i jest właściwy w sprawach sądownictwa w zakresie spraw niezatrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów państwowych i z uwzględnieniem zasady niezawisłości sędziowskiej.

W myśl ww. przepisów Minister Sprawiedliwości nie jest umocowany do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa w procesie ich stosowania przez powołane do tego

sądy. Nie ma także uprawnień do dokonywania interwencji w indywidualnych sprawach oraz badania wykładni przepisów prawa stosowanych przez sądy powszechne w toku rozpoznawania konkretnych spraw związanych z interpretacją poszczególnych regulacji ustawy o fundacji rodzinnej.

Także zewnętrzny nadzór administracyjny Ministra Sprawiedliwości nad działalnością administracyjną sądów powszechnych nie może rozciągać się na sferę orzekania i wykładni prawa (art. 9b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2024 poz. 334 ze zm.). Działalność orzecznicza sądów podlega wyłącznie kontroli instancyjnej, sprawowanej przez sądy wyższego rzędu w ramach rozpatrywania środków odwoławczych.

Trzeba zatem podkreślić, że Minister Sprawiedliwości nie może udzielić odpowiedzi na pytania Pana Posła, albowiem stanowiłoby to poradę prawną w zakresie wykładni konkretnych przepisów ustawy o fundacji rodzinnej. Co istotne ustawa o fundacji rodzinnej została uchwalona 26 stycznia 2023 roku przez Sejm IX kadencji w oparciu o projekt przygotowany przez ówczesnego Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (druk sejmowy nr 2798). Tym bardziej zatem nie ma uzasadnienia do zajęcia stanowiska przez Ministra Sprawiedliwości.

Końcowo warto wziąć pod uwagę brzmienie art. 143 ustawy, zgodnie z którym Rada Ministrów dokona przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy i przedłoży Sejmowi i Senatowi informację o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian, po upływie 3 lat od dnia jej wejścia w życie. Skoro zatem ustawa weszła w życie 22 maja 2023 roku to tym samym do 22 maja 2026 roku można oczekiwać informacji o skutkach obowiązywania ustawy o fundacji rodzinnej wraz z propozycjami zmian, co do których, każdy z Posłów na Sejm RP, w trakcie procesu legislacyjnego w Sejmie, może zgłosić własną poprawkę poselską.

Z wyrazami szacunku

Arkadiusz Myrcha
/podpisano elektronicznie/